

Datum: 15 april 2024,  
 Bestemd voor: Portefeuillehouder M.A. van den Berg,  
 Betreft: Technische vragen over Programma Klimaatadaptatie 2024-2028.

Geachte heer Van Den Berg,

Fractie	Vraag	Pagina	Onderwerp - vraag	Reactie	Team / Pfh.
OD	1		<p><b>Algemeen.</b></p> <p>Harde en zachte voorwaarden worden er genoemd in de raadsvoordracht en het Programma klimaatadaptatie. Zo lezen we in bijlage 1 Programma klimaatadaptatie op Blz. 22 3.1.3 Klimaatadaptatie één na laatste opsommingsteken:</p> <p>“Richtlijnen: In het nieuwe (op te stellen) kwaliteitsplan geven we invulling aan richtlijnen en beleid met betrekking tot hitte en schaduw.”</p> <p><b>Vraag:</b></p> <p>Mogen we hieruit opmaken dat er nog een beleidsdocument komt met harde voorwaarden voor klimaat adaptatie? (Dat zou het aantal technische vragen van ons aanzienlijk beperken.)</p>	<p>De beleidsuitgangspunten voor klimaatadaptatie staan in het Programma Klimaatadaptatie. De uitwerking van maatregelen voor hittestress vindt plaats in een nog op te stellen integraal plan.</p> <p>De maatregelen ten aanzien van wateroverlast en droogte vallen in het domein water en worden daarom betaald uit de Rioolheffing. Het is daarom nodig om de maatregelen in dit programma nader uit te werken omdat het Programma Klimaatadaptatie de onderbouwing vormt voor de Rioolheffing. Het Programma vervangt daarmee het traditionele Gemeentelijk Rioleringsplan.</p> <p>Ten aanzien van hittestress zijn de uitgangspunten vastgelegd in het Programma Klimaatadaptatie. Enkele uitgangspunten zijn het voorzien van loop- en fietsroutes met 40% schaduw en het inrichten van hittebestendige verblijfplaatsen binnen 300 meter van iedere woning.</p> <p>De te nemen maatregelen voor het tegengaan van hittestress vragen integrale afwegingen, omdat ze ook</p>	Infra/Matthijs

				<p>zeker de domeinen groen en verhardingen betreffen. Een belangrijke maatregel is bijvoorbeeld het slim planten van bomen langs fietspaden. De uitwerking van hittestress vindt daarom plaats in onder andere het groenbeleid en verhardingsbeleid, waarvoor momenteel een integraal plan wordt opgesteld.</p>	
			<b>Raadsvoordracht.</b>		
OD	2	Blz. 2	<p>beslispunt 2 derde opsommingsteken:          “Binnen 300 meter van iedere woning is een hittebestendige verblijfplek bereikbaar”          De “Landelijke maatlat voor een groene, klimaat adaptieve gebouwde omgeving” is het op basis van onderzoek en inventarisatie door Tauw/Arcades op 2 december 2022 “MRA: minimaal 200 m2 Groen → “streven ernaar dat elke inwoner in 2030 op</p>	<p>We vinden het belangrijk dat iedere inwoner van Diemen ook bij hitte fijn kan verblijven in de openbare ruimte. Een hittebestendige plek binnen een korte afstand is daarom het doel. De meest gangbare norm voor afstand tot koelte is 300 meter. Deze norm wordt door bijvoorbeeld de Hogeschool van Amsterdam aangehouden. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat dichterbij niet beter is.</p>	

			<p>pantoffelafstand (200 meter) van een park, een bos of het buitengebied woont.”” Ook Breda houdt deze 200 meter afstand aan in het plan “Groen Breda”. (Bijlage; 1-landelijke-maatlat-factsheets-en-overzichtstabel 23-03-2023 en Groen Breda) <b>Vragen:</b> Komt deze afstand definitief te staan in het kwaliteitsplan? Vaststelling is dus afhankelijk van nog verder onderzoek?</p>	<p>We hebben niet alleen naar een theoretische norm gekeken, maar ook naar de praktische haalbaarheid. Diemen is gelukkig een groene gemeente, maar bij het ontwerpen van de bestaande buurten is geen rekening gehouden met hittestress. Het realiseren van hittebestendige verblijfplekken binnen 300 meter is praktisch haalbaar, maar binnen 200 meter niet overal.</p> <p>In het geval in de toekomst nieuwe buurten worden gebouwd zal natuurlijk wel rekening worden gehouden met de normen van deze tijd.</p>	
OD	3	Blz. 3	<p>Tweede alinea: “De duurste en meest in het oog springende is het verlagen van het waterpeil in de Oosterringvaart.” Het verlagen van het waterpeil in de Oosterringvaart is op basis van Watergebiedsplan Diemerpolder van het Waterschap op 17 november 2022. <b>Vragen:</b> Wat is de financiële bijdrage van uit het waterschap? Zo nee, waarom niet, als dit besloten wordt in een ander gremium? (Het Waterschap)</p>	<p>Voor het verlagen van het waterpeil in de Oosterringvaart ontvangen we een bijdrage van afgerond EUR 218.000,- van het Rijk. Het waterschap ondersteunt met advies, maar draagt niet financieel bij.</p>	
OD	4	Blz. 3	<p>Kanttekeningen en/of risico’s beslipunt 2: “Het Rijk gaat waarschijnlijk zelf in de toekomst ook normen stellen”. <b>Vraag:</b></p>	<p>Het is momenteel aan de gemeenten om normen te stellen voor klimaatadaptatie. Het Rijk overweegt om minimale normen te gaan stellen, maar heeft daar nog geen beslissing over genomen. Momenteel wordt gewerkt aan een aangepaste Maatlat en die wordt</p>	

			<p>Worden de richtlijnen dan gebaseerd op de “Landelijke maatlat voor een groene, klimaat adaptieve gebouwde omgeving”? (zie bijlage 1-landelijke-maatlat-factsheets-en-overzichtstabel 23-03-2023)</p>	<p>mogelijk benut door het Rijk als zij besluiten normen te stellen.</p> <p>Diemen stelt in vergelijking met andere gemeenten hoge normen op het gebied van wateroverlast en droogte. Ook op het gebied van hittestress zijn we ambitieus. Het is daarom niet aannemelijk dat het Rijk normen zal stellen die verder gaan dan de Diemense normen.</p>	
		Bijlage 1	<p><b>Programma klimaatadaptatie Gemeente Diemen 2024-2028. (Tauw)</b></p>		
OD	5	Blz. 22	<p>3.1.3 Klimaatadaptatie één na laatste opsommingsteken:  “Richtlijnen: In het nieuwe (op te stellen) kwaliteitsplan geven we invulling aan richtlijnen en beleid met betrekking tot hitte en schaduw.” Zie voorafgaande vraag onder het kopje “Algemeen”</p>	<p>Hittestress vraagt het nemen van integrale maatregelen (bijvoorbeeld planten bomen en locatie bankjes). Het beleid wordt vastgelegd in het Programma Klimaatadaptatie, maar de uitwerking van de maatregelen vindt plaats in een integraal plan.</p>	
OD	6	Blz. 26	<p>3.3 Toetsing huidig.  “Grondwater: we beschikken over een dekkend grondwatermeetnet. Omdat het meetnet op dit moment niet goed functioneert is er minder inzicht dan gewenst. Er zijn op diverse locaties problemen met grondwateroverlast. In bijna alle gevallen wordt de overlast veroorzaakt doordat de situatie op het particuliere perceel niet voldoet aan eisen (bv. Kruipruimte te diep door maaiveldzetting).”  <b>Vragen:</b>  Kan een diepe kruipruimte ook ontstaan door bodemdaling?  In die gevallen van bodemdaling hoe gaat de gemeente Diemen hiermee om?</p>	<p>De bodemdaling zorgt ervoor dat kruipruimtes steeds dieper worden. De woningen zijn op palen gefundeerd en zakken niet. De grond onder de woningen zakt echter wel, waardoor de kruipruimtes steeds dieper worden.</p> <p>Kruipruimtes zijn bij aanleg ongeveer 50 centimeter diep. Bodemdaling zorgt er in meerdere buurten voor dat kruipruimtes inmiddels wel een meter diep zijn. Op een gegeven moment zakken de bodems van de kruipruimtes onder de grondwaterstand en komt er water in te staan.</p> <p>We ontvangen met enige regelmaat vragen van bewoners over natte kruipruimtes. In de meeste</p>	

				gevallen gaat er vervolgens een ambtenaar van de gemeente langs bij deze bewoners om de situatie te bekijken en te bespreken. Ons advies is in de meeste gevallen om de kruipruimte op te hogen met bijvoorbeeld schelpen. Onze ervaring is dat de problemen dan in de meeste gevallen zijn opgelost.	
OD	7		Blz. 28. 3.3 Toetsing huidig, Klimaat. “Tijdens de planperiode stellen we, in samenwerking met beleidsveld groen, een strategie op voor toepassing van bomen binnen de gemeente. Binnen de strategie hebben we aandacht voor:” <b>Vraag:</b> Wordt bij de boomselectie rekening gehouden met het onderzoek naar bomen in Nederlandse gemeenten van natuur & Milieu   Bomen voor Biodiversiteit – december 2023? (zie bijlage.)	Bomen zijn om meerdere redenen belangrijk voor onze inwoners. Bomen zijn mooi, zorgen voor schaduw en vergroten de biodiversiteit. Bij de boomselectie houden we rekening met deze aspecten. Voor het bevorderen van de biodiversiteit geven we er bijvoorbeeld de voorkeur aan om inheemse bomen te planten en diverse bomen te planten. Het genoemde rapport is één van de bronnen die we kunnen benutten bij het maken van onze afwegingen.	
OD	8	Blz. 88	Bijlage 9 Verklarende woordenlijst. “Randvoorziening Voorziening als onderdeel van het rioolstelsel, die als doel heeft de lozing van vuil uit het rioolstelsel in oppervlaktewater te verminderen. Een BBB is hier een voorbeeld van.” <b>Vraag:</b> Wat is een BBB? ☺	We kunnen het ons voorstellen dat bij BBB niet eerst wordt gedacht aan ons rioolstelsel. In dit geval staat BBB voor een bergbezinkbak. Onderstaand wordt uitgelegd hoe deze werkt.  In Diemen (en in de rest van Nederland) zijn er buurten waarbij zowel het afvalwater als het regenwater via dezelfde rioolbuis wordt afgevoerd. We noemen dat een gemengd stelsel. In Diemen gaat het om Diemen Centrum. Al dit water wordt middels pompen afgevoerd naar de waterzuivering. Als het	

				<p>heel hard regent dan kan de riolering dat niet aan. Om te voorkomen dat vies water op straat komt, zijn er overstorten aanwezig waarmee het rioolwater bij hevige regen naar het oppervlaktewater stroomt.</p> <p>Vies water in de watergangen is natuurlijk ook niet ideaal. Om die reden ligt er in Diemen bij de belangrijkste overstort een bergbezinkbak. Dit is een grote bak waarin het overtollige water eerst komt, voordat het naar de watergang stroomt. Viezigheid in het rioolwater zakt naar de bodem van de bak, waardoor het niet naar de watergang stroomt. Als het weer droog is wordt de viezigheid in de bergbezinkbak alsnog naar de zuivering gepompt en daar schoongemaakt.</p>	
--	--	--	--	---	--

Alvast hartelijk dank voor uw reactie,

Fractie Ons Diemen.